

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ι΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Ειδική συνεδρίαση 15^{ης} Ιουλίου 2013

Ωρα έναρξης: 11.00 π.μ.

Αρ. 41

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γ. ΟΜΗΡΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το μόνο θέμα στη σημερινή ημερήσια διάταξη της ειδικής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι οι μαύρες επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής. Προτού καταθέσω λίγα λόγια, καλώ το σώμα να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των ηρώων και των μαρτύρων της δημοκρατίας και της ελευθερίας.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία η μνήμη τους!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αιωνία τους η μνήμη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τριάντα εννέα χρόνια από την εκδήλωση του τουρκοφόρου πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου 1974 η Βουλή των Αντιπροσώπων καθηκόντως συνέρχεται για την καταδίκη του δίδυμου εγκλήματος σε βάρος της Κύπρου και του λαού μας.

Τριάντα εννέα χρόνια από τη μεγάλη προδοσία και το φοβερό έγκλημα, με νωπές τις μνήμες και ανεπούλwτα τα τραύματα, καλούμαστε σε αυτή την ετήσια συνεδρία χρέους να τιμήσουμε τους υπέροχους αγωνιστές της αντίστασης, που έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία και τη δημοκρατία και υπερασπίστηκαν το λαοπρόβλητο ηγέτη, τον εθνάρχη Μακάριο, να τιμήσουμε τους μάρτυρες-μαχητές που έδωσαν τη ζωή τους αγωνιζόμενοι εναντίον της τουρκικής εισβολής, που υπήρξε η δεύτερη φάση του δίδυμου εγκλήματος του 1974.

Τιμούμε όσους έδωσαν το “παρών” τους στον αντιστασιακό αγώνα για υπεράσπιση της δημοκρατίας, της νομιμότητας και του Προέδρου Μακαρίου ενάντια στη χούντα και την ΕΟΚΑ Β΄ και κλίνουμε ευλαβικά το γόνυ στις θυσίες και τα μαρτύρια του λαού μας, ευγνωμονώντας για πάντα τους ηρωικούς μας νεκρούς.

Τιμούμε τους ηρωικούς μας εγκλωβισμένους, τους συγγενείς των αγνοουμένων μας και τον προσφυγικό μας κόσμο, που για τριάντα εννέα ολόκληρα χρόνια σηκώνουν έναν αβάστακτο σταυρό μαρτυρίου. Τριάντα εννέα χρόνια από την προδοσία και το έγκλημα καταδικάζουμε τους ενόχους της εθνικής τραγωδίας και συντηρούμε την ιστορική μνήμη, για να φωτίζεται η σημερινή και η μελλοντική μας πορεία.

Διαβεβαιώνουμε αυτή την αποφράδα επέτειο ότι με γνώση της ιστορικής αλήθειας και με επίγνωση του χρέους θα αγωνιστούμε για την άρση των συνεπειών της προδοσίας. Διαβεβαιώνουμε τους μάρτυρες-ήρωες του διπλού εγκλήματος πως δε θα αφήσουμε τις θυσίες τους να λεηλατηθούν και τις προσδοκίες ενός ολόκληρου λαού να αναιρεθούν, γιατί το χρέος μας απέναντι στη θυσία των ηρωικών μας νεκρών είναι να συνεχίσουμε και σήμερα την αντίσταση, να συνεχίσουμε τον αγώνα για λύση που δε θα νομιμοποιεί τα κατοχικά δεδομένα, αλλά θα τα καταργεί, που δε θα στηρίζεται σε καταστρατήγηση αλλά σε διασφάλιση των δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών, που θα διασφαλίζει την ενότητα του κράτους, του λαού, του χώρου, των θεσμών και της οικονομίας, λύση χωρίς συρματοπλέγματα, διαχωριστικά τείχη, ξένους στρατούς, εποίκους και φυλετικούς διαχωρισμούς, κηδεμονίες και κηδεμόνες.

Σήμερα, τριάντα εννέα χρόνια μετά την προδοσία και το έγκλημα ενάντια στην πατρίδα μας, τα αποτελέσματα εξακολουθούν να υπάρχουν και να θέτουν σε κίνδυνο τη φυσική και εθνική επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού. Οι πρόσφυγες, οι αγνοούμενοι, οι εγκλωβισμένοι εξακολουθούν να αποτελούν την καθημερινή δραματική υπόμνηση της εθνικής συμφοράς και να μας υποδεικνύουν το μέγα χρέος για απελευθέρωση της πατρίδας μας.

Οι κατά καιρούς διάφορες προτάσεις και προσεγγίσεις των Τούρκων στο κυπριακό πρόβλημα προνοούν την αναγνώριση δύο κρατικών οντοτήτων με τη μορφή ισότιμης συγκυριαρχίας σε ολόκληρη την επικράτεια, έτσι που να ανοίγει ο δρόμος για μελλοντική ολοκλήρωση της κατοχής. Οι απόψεις της τουρκικής ηγεσίας προνοούν στην πραγματικότητα ένα καθεστώς φυλετικών διακρίσεων, παραβιάζουν κάθε δημοκρατική έννοια και κάθε διεθνή κανόνα. Παραβιάζουν τα ψηφίσματα, τις αποφάσεις και τον ίδιο τον Καταστατικό Χάρτη του ΟΗΕ.

Ταυτόχρονα, η Τουρκία κλιμακώνει τις προκλήσεις της με την αμφισβήτηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας στην αποκλειστική οικονομική της ζώνη με απροκάλυπτες και ιταμές απειλές, που δυναμιτίζουν την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ειρήνη στην περιοχή.

Είναι χρέος όλων όσοι ενδιαφέρονται για την ασφάλεια και τη σταθερότητα στην περιοχή να καλέσουν την Τουρκία να συμμορφωθεί προς τη διεθνή έννομη τάξη. Ιδιαίτερα από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να καταστεί απολύτως σαφές προς την Τουρκία ότι συνέχιση της έκνομης συμπεριφοράς της θα οδηγήσει σε οριστικό τερματισμό της ευρωπαϊκής ενταξιακής της πορείας. Ενώπιον αυτής της προπετούς τουρκικής συμπεριφοράς οφείλουμε να αποκαλύπτουμε και να καταγγέλλουμε τις πραγματικές προθέσεις της κατοχικής δύναμης με χάραξη και υλοποίηση μιας κοινής εθνικής στρατηγικής και με αξιοποίηση κάθε διεθνούς βήματος και της ευρωπαϊκής ιδιότητας της χώρας μας.

Είναι ακόμα αναγκαίο να δώσουμε το μήνυμα σε όσους σπεύδουν να χαρακτηρίσουν τη δυσχερή οικονομικά θέση της Κύπρου ως δήθεν ευκαιρία για λύση του Κυπριακού, υπονοώντας ότι ο κυπριακός ελληνισμός θα καμφθεί υπό το βάρος της οικονομικής κρίσης, ότι προσβάλλουν βαρύτατα το λαό μας. Να μην έχουν αυταπάτες. Αν η λύση είναι ετεροβαρής και άδικη, ο λαός μας και πάλι θα την απορρίψει, όπως έπραξε το 2004. Αν πράγματι ενδιαφέρονται για λύση, ας στραφούν προς την πλευρά του θύτη και παραβάτη του διεθνούς δικαίου, που είναι η Τουρκία. Ας την πείσουν να εγκαταλείψει την επιδρομική και επεκτατική της πολιτική.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρία και κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Χρέος μας η αδιαπραγμάτευτη διεκδίκηση των στοιχειωδών δικαιωμάτων του λαού μας, η ανάδειξη της πραγματικής φύσης της κυπριακής κρίσης, η απαίτηση για εφαρμογή των αρχών του διεθνούς και του ευρωπαϊκού δικαίου, η απλή διακήρυξη και εμμονή χωρίς ταλαντεύσεις ότι το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής και κατοχής ενός ανεξάρτητου κράτους από την Τουρκία.

Τριάντα εννέα χρόνια μετά την προδοσία και το έγκλημα σε βάρος της Κύπρου μνημονεύουμε και τιμούμε τους ηρωικούς μας νεκρούς. Τιμούμε τους αγωνιστές της δημοκρατικής αντίστασης και όλους όσοι έπεσαν αγωνιζόμενοι εναντίον της τουρκικής εισβολής. Ξαναδίνουμε περιεχόμενο στη θυσία τους και επαναπροσδιορίζουμε το δικό μας καθήκον, να συνεχίσουμε τον αγώνα για ελευθερία και δικαίωση.

Τιμή και δόξα στους ήρωες της αντίστασης, της δημοκρατίας και της ελευθερίας!

Ενότητα και αγώνας μέχρι την τελική δικαίωση!

Καλώ τώρα στο βήμα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αποτίνουμε και σήμερα τον οφειλόμενο φόρο τιμής στις ηρωικές μορφές των τραγικών γεγονότων του μαύρου Ιούλη του 1974. Παρά το φυσιολογικό καταλάγιασμα του θρήνου, για τριάντα εννέα χρόνια τώρα ο μαρτυρικός τόπος μας και ο κυπριακός λαός στο σύνολό του εξακολουθούν να βιώνουν τις τραγικές συνέπειες του προδοτικού πραξικοπήματος και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής, με την πατρίδα μας να είναι ακόμη μοιρασμένη.

Χρέος και υποχρέωση όλων μας είναι να μην ξεχνούμε τις εθνικές συμφορές και τραγωδίες. Έχουμε καθήκον και υποχρέωση να τιμούμε αυτούς που αγωνίστηκαν για την προάσπιση της Κυπριακής Δημοκρατίας και του νόμιμου Προέδρου της Αρχιεπισκόπου Μακαρίου τις μαυρές ημέρες του πραξικοπήματος, όπως και αυτούς που αγωνίστηκαν, για να αντιμετωπίσουν την τουρκική θηριωδία το καλοκαίρι του 1974. Καταδικάζουμε απερίφραστα το προδοτικό πραξικόπημα που προσέφερε στην Τουρκία την ευκαιρία που από χρόνια έψαχνε, για να επιβάλει τα διχοτομικά της σχέδια στο νησί. Καταδικάζουμε και δεν ξεχνάμε και δε θα ξεχάσουμε ποτέ την επεμβατική πολιτική της Άγκυρας στην Κύπρο και την κατοχή που συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

Μετά από τριάντα εννέα ολόκληρα χρόνια βιώνουμε ακόμη τις συνέπειες των τραγικών γεγονότων του μαύρου Ιούλη του 1974. Τριάντα εννέα χρόνια μετά έχουμε ακόμη ανοικτές πληγές. Και ο λαός μας, φορτωμένος το σταυρό του μαρτυρίου, βαδίζει ακόμη τον ατέλειωτο ανήφορο του δικού του γολγοθά. Και ο στόχος της επανένωσης της πατρίδας μας παραμένει ακόμα ανεκπλήρωτος.

Οι πρόσφυγές μας ποθούν και προσβλέπουν στην επιστροφή και στη μέρα που ειρηνικά θα απολαμβάνουν τα ανθρωπίνια δικαιώματά τους στην κατεχόμενη Μόρφου, στην Αμμόχωστο και στην Κερύνεια. Οι ηρωικοί μας εγκλωβισμένοι υπομένοντας στερήσεις αρνούνται ακόμη να δεχθούν τα τετελεσμένα της εισβολής και συνεχίζουν να φυλάγουν τις δικές τους Θερμοπύλες. Το τραγικό δράμα εκατοντάδων ακόμη αγνοουμένων και των οικογενειών τους, που τόσα χρόνια μετά δε γνωρίζουν για την τύχη των αγαπημένων τους προσώπων, δυστυχώς συνεχίζεται, αφού μέχρι και σήμερα η Άγκυρα δε συνεργάζεται, για να διακριβωθεί η τύχη τους.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Τριάντα εννέα χρόνια μετά σταθερά επιθυμούμε και επιδιώκουμε την επίλυση του Κυπριακού, την επανένωση της Κύπρου, που παραμένει η ύψιστη προτεραιότητά μας. Και αυτή η επιθυμία και η επιδίωξη αντικατοπτρίζει τα αισθήματα ολόκληρου του κυπριακού ελληνισμού. Εμείς περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο επιθυμούμε το συντομότερο δυνατό την επίλυση του Κυπριακού, γιατί εμείς βιώνουμε τον ξεριζωμό και την προσφυγιά. Εμείς βιώνουμε τις τραγικές συνέπειες του χρόνου, που βαθαίνει μέρα με τη μέρα τις πληγές και παγιώνει τα τετελεσμένα.

Την ίδια ώρα η επιθυμία και ο πόθος μας για επίλυση του Κυπριακού δε σημαίνει και δεν πρέπει να ερμηνεύεται από οποιονδήποτε ως διάθεση για αποδοχή अपαράδεκτης λύσης. Δεν έχουμε δικαίωμα να δεχθούμε μια διευθέτηση του Κυπριακού που δε θα προσφέρει αποτελεσματικές λύσεις στα σημερινά προβλήματα εξαιτίας της εισβολής και θα θέτει σε κίνδυνο το μέλλον του κυπριακού ελληνισμού. Έχουμε καθήκον και υποχρέωση της προς τα θύματα της τραγωδίας του 1974 να διασφαλίσουμε ότι η λύση του Κυπριακού θα είναι βασισμένη στο διεθνές δίκαιο, στις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και θα αποκαθιστά στο νησί τα νόμιμα δικαιώματα Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή επετειακή συνεδρία της Βουλής πραγματοποιείται σε μια ιδιαίτερα δύσκολη και οδυνηρή στιγμή για την πατρίδα μας. Οι φετινές επέτειοι του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής βρίσκουν την πατρίδα μας σε μια ιδιαίτερα δύσκολη και οδυνηρή κατάσταση, που ενδεχομένως να ερμηνεύεται από κάποιους και ως η ευκαιρία επιβολής λύσης στο Κυπριακό. Διανύουμε χωρίς αμφιβολία την πιο δύσκολη περίοδο μετά την εισβολή του 1974. Ποτέ προηγουμένως δεν είχαμε να αντιμετωπίσουμε τόσες συσσωρευμένες προκλήσεις και τόσα αδιέξοδα, τόσο σε εθνικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο. Ποτέ προηγουμένως δεν ήταν το αίσθημα της απογοήτευσης, της αβεβαιότητας και της ανασφάλειας που βιώνουν οι πολίτες μας πιο έντονο.

Παρά τις όποιες αντιξοότητες, οφείλουμε -και θα τα καταφέρουμε- να βρούμε τη δύναμη να σταθούμε όρθιοι. Οφείλουμε και θα συμπεριφερθούμε με τη μέγιστη σοβαρότητα και υπευθυνότητα. Είμαστε πεπεισμένοι ότι θα καταφέρουμε να ορθοποδήσουμε όπως ακριβώς τα καταφέραμε και το 1974, όταν ο

κυπριακός ελληνισμός κατάφερε να επουλώσει τις πληγές του και να οδηγήσει την Κύπρο μετά από μερικά χρόνια σε ένα οικονομικό θαύμα.

Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, αλλά και να αποδείξουμε στην πράξη ότι έχουμε διδαχθεί από τα τραγικά γεγονότα που 1974, οφείλουμε να πορευτούμε με πραγματική ενότητα ανάμεσά μας. Είναι πλέον καιρός, τιμώντας πραγματικά όλους αυτούς που θυσιάστηκαν, όλους αυτούς που θυσιάστηκαν και έφυγαν χωρίς ποτέ να μάθουν πόσο αδικήθηκαν και αποδεικνύοντας ότι πραγματικά επιθυμούμε να ξημερώσουν καλύτερες μέρες σε αυτό τον πολυβασανισμένο τόπο, να παραμερίσουμε διαφορές και να πετύχουμε την πολυπόθητη συμφιλίωση η οποία είναι αναγκαία, για να επιτευχθεί η επανένωση του νησιού μας. Δεν έχουμε άλλη επιλογή. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τις δυσκολίες και τις προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας. Μόνο έτσι θα συστρατευτεί και ο λαός μας, που δυστυχώς μέχρι και σήμερα τον κρατούμε διχασμένο. Από τη μια η αριστερά, το ένα τρίτο του λαού μας, κουβαλά ακόμη το στίγμα της απουσίας από τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ την περίοδο 1955-1959 -και δεν πιστεύω ότι το ένα τρίτο του λαού μας ήταν απόντες, ήταν ένας καθολικός αγώνας- και από την άλλη η δεξιά, το άλλο ένα τρίτο του λαού μας, είναι ακόμη χρεωμένη με το πραξικόπημα της χούντας των συνταγματαρχών. Και πιστεύω ότι δεν έχουμε το ένα τρίτο του λαού μας πραξικοπηματίες. Έγιναν στην πορεία αυτού του λαού σοβαρά ιστορικά λάθη, αλλά όμως, παρά το ότι η ιστορία δεν παραγράφεται, αυτά δεν μπορεί να συνεχίζουν να στιγματίζουν τη μεγάλη πλειοψηφία τούτου του τόπου, που έχει αγωνισθεί και συνεχίζει να αγωνίζεται, για να ξεπεράσει κάθε δυσκολία. Και αυτό θα πρέπει να της αναγνωρισθεί μέσω της ενότητας και της συνοχής. Είναι καιρός πλέον, αν πραγματικά επιθυμούμε το καλό αυτού του τόπου, αν επιδιώκουμε να ξημερώσουν καλύτερες μέρες για την Κύπρο μας, να δώσουμε ένα τέρμα σε αυτούς τους διαχωρισμούς του λαού μας κάνοντας πράξη την εθνική συμφιλίωση και την κοινή συστράτευση και ενωμένοι να κοιτάζουμε μπροστά.

Μέσα σε αυτό το πνεύμα θέλω να απευθυνθώ στον ηγέτη της αριστεράς τείνοντας χέρι συνεργασίας και εκφράζοντας ετοιμότητα για πραγματοποίηση το συντομότερο δυνατό επαφών, με στόχο να επιτευχθεί η πολυπόθητη ενότητα και συμφιλίωση, συμφιλίωση όλων των πολιτικών δυνάμεων του τόπου, για να μπορούμε όλοι μαζί να δώσουμε τον αγώνα για την επανένωση της μαρτυρικής μας πατρίδας. Πρέπει να μετατρέψουμε την επέτειο του '55-'59 και τις μαύρες επετείους του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής σε χρονικό ορόσημο που να σφρηλατούμε την ενότητα και τον εθνικό προβληματισμό και όχι επετείους που θα βαθαίνουν τη διαίρεση του λαού μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ας συνεδητοποιήσουμε επιτελούς ότι τα γεγονότα και ο χρόνος δεν επιτρέπουν σε κανέναν ούτε εφησυχασμό ούτε επιλογές στη βάση των όποιων άλλων σκοπιμοτήτων απ' ό,τι το εθνικό συμφέρον υπαγορεύει. Είναι πλέον επιτακτική ανάγκη να συστρατευτούμε, διότι έχουμε χρέος να παραδώσουμε στα παιδιά και στα εγγόνια μας μια Κύπρο απαλλαγμένη από τα λάθη του παρελθόντος, μια Κύπρο της ειρήνης, της συνεργασίας, της ευημερίας και της προκοπής, μια Κύπρο όπως την ονειρεύτηκαν και την οραματίστηκαν όσοι έδωσαν τη ζωή τους για τη δική μας πατρίδα.

Αιωνία η μνήμη των αγωνιστών της δημοκρατίας και της ελευθερίας!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Παρακαλώ τώρα το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ κ. Άντρο Κυπριανού να καταθέσει τη δική του ομιλία.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Φίλοι υπουργοί,

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Επειδή έχει απευθυνθεί σε μένα η πρόταση από το βήμα της Βουλής, να μου επιτρέψετε, προτού καταθέσω το κείμενο της ομιλίας, να απαντήσω λέγοντας πολύ απλά ότι η εθνική συμφιλίωση θα επιτευχθεί, όταν γίνει αποδεκτή η ιστορική πραγματικότητα. Και η παραδοχή των ιστορικών πραγματικοτήτων είναι το πρώτο βήμα, για να επιτευχθεί η εθνική συμφιλίωση.

Σ' ό,τι αφορά την ενότητα, θέλω να πω ότι η ενότητα μπορεί να χτιστεί, όταν υπάρχουν οι πολιτικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη της ενότητας, όταν διασφαλιστεί η συλλογικότητα και ένας στοιχειώδης σεβασμός προς τις διαφορετικές απόψεις. Εμείς είμαστε έτοιμοι να στηρίξουμε και την κυβέρνηση και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, με την προϋπόθεση ότι θα γίνουν σωστοί χειρισμοί, θα ακολουθηθούν σωστές πολιτικές. Δεν πρέπει να υπάρχει καμιά απολύτως αμφιβολία για τούτο και ξεκαθαρίζω ότι εμείς δεν πρόκειται να συμπεριφερθούμε όπως συμπεριφέρθηκαν άλλοι στο παρελθόν.

Σε ό,τι αφορά το ενδεχόμενο διεξαγωγής συναντήσεων, δηλώνω την ετοιμότητά μας να γίνουν αυτές οι συναντήσεις και να συζητήσουμε τα πολιτικά ζητήματα τα οποία αφορούν τον τόπο μας και τον κυπριακό λαό, γιατί θεωρώ ότι επιβάλλεται, έστω κι αν υπάρχουν μεταξύ μας διαφωνίες, να επιδιώξουμε να βρούμε την ελάχιστη κοινή συνισταμένη για την αντιμετώπιση των δυσκολιών.

Η σημερινή μέρα, κύριε Πρόεδρε, είναι μέρα τιμής, τιμής σε όσους αντιστάθηκαν, βάζοντας τη ζωή τους τροχοπέδη στην επέλαση του φασισμού της ΕΟΚΑ Β΄ -και θέλω να ξεκαθαρίσω ότι, μιλώντας για την ΕΟΚΑ Β΄, δεν αναφερόμαστε στη δεξιά· αναφερόμαστε στην ΕΟΚΑ Β΄ και σ' εκείνους που τη στήριξαν και την ελληνική χούντα-τιμής σε όσους αντιστάθηκαν στον Τούρκο εισβολέα, σε όσους έτρεξαν στη μάχη, για να υπερασπιστούν την αξιοπρέπεια, τη δημοκρατία και την πατρίδα, κι ας ήξεραν ότι βάδιζαν σε μάχη προδομένη και χαμένη. Η σημερινή μέρα είναι μέρα τιμής σε όσους έδωσαν τη ζωή τους υπερασπιζόμενοι την Κύπρο, σε όσους χάθηκαν στη μάχη για την ανεξαρτησία της.

Ταυτόχρονα όμως είναι και μέρα μνήμης. Δεν ξεχνούμε το έγκλημα που διέπραξε ο ιμπεριαλισμός σε βάρος του τόπου και του λαού μας. Δεν ξεχνούμε πώς φτάσαμε στις 15 Ιουλίου του 1974 ούτε πώς οδηγηθήκαμε στις 20 Ιουλίου του ίδιου χρόνου. Δεν ξεχνούμε ποιοι και με ποιων τις οδηγίες άνοιξαν τις κερκόπορτες στον Απίλα. Δεν ξεχνούμε, γιατί η μνήμη πρέπει να γίνει και συνείδηση, συνείδηση που να μην επιτρέπει σε κανέναν από εμάς να πάψουμε, έστω και για μια στιγμή, να αγωνιζόμαστε για τη δικαίωση της Κύπρου, την απελευθέρωση και την επανένωσή της, το μόνιασμα του λαού μας.

Το 1962 ο Ραούφ Ντενκτάς είχε δηλώσει πως αργά ή γρήγορα οι Τούρκοι θα πετύχουν τη διχοτόμηση. Όταν ρωτήθηκε πώς θα το πετύχουν, απάντησε: «Δε θα βιαστούμε να διχοτομήσουμε το νησί. Θα περιμένουμε. Η ευκαιρία θα μας δοθεί στο πιάτο». Και έτσι δυστυχώς ακριβώς έγινε τελικά. Το ΝΑΤΟ, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και η Τουρκία ήθελαν το νησί μας διχοτομημένο, για να εξυπηρετήσουν τα δικά τους γεωπολιτικά συμφέροντα. Σχεδίασαν άψογα το δίδυμο έγκλημα σε βάρος της πατρίδας μας. Η εκτέλεσή του όμως απαιτούσε τη συνέργεια Ελλήνων και Ελληνοκυπρίων. Δυστυχώς την πέτυχαν.

Η ελλαδική χούντα έπαιξε άριστα τον προδοτικό της ρόλο. Το ίδιο και ο Γρίβας και η ΕΟΚΑ Β΄, που εκπόνησαν σειρά πραξικοπηματικών σχεδίων. Με ανατινάξεις και επιθέσεις ενάντια σε αστυνομικούς σταθμούς και άλλα οικήματα, με πολιτικές δολοφονίες, κλοπές όπλων και άλλες εγκληματικές πράξεις, προκάλεσαν αστάθεια στο εσωτερικό μέτωπο, αστάθεια που προετοίμαζε το έγκλημα του πραξικοπήματος σε όλα τα επίπεδα, υλικά και ιδεολογικά. Είναι λυπηρό, γιατί κάποιοι από τους εγκληματικούς πρωταγωνιστές εκείνης της περιόδου, που παραμένουν αμετανόητοι, σήμερα διαδραματίζουν ρόλο στα πολιτικά πράγματα του τόπου.

Όσο κι αν αμφισβητούνται αυτά τα γεγονότα, δεν παύουν να είναι γεγονότα που θα 'πρεπε να κυνηγούν κάποιους. Είναι πλέον πιστοποιημένο από το πόρισμα για το Φάκελο της Κύπρου πως το πραξικόπημα σχεδιάστηκε συνειδητά και προετοιμάστηκε μεθοδικά χρόνια πριν. Στα τριάντισι χρόνια κατά τα οποία ο Γρίβας ήταν αρχηγός της ΕΟΚΑ Β΄, αλλά και νωρίτερα, ετοιμάστηκε σειρά σχεδίων για ανατροπή του Μακαρίου και ανάληψη της εξουσίας. Τελευταίο το σχέδιο "Νίκη" που, όπως αναφέρει το πόρισμα, εκπόνησε ο ίδιος ο Γρίβας. Το πραξικοπηματικό σχέδιο μετά το θάνατό του τελειοποιείτο από την ΕΟΚΑ Β΄ μέχρι και την τελευταία στιγμή. Το αντιμακαριακό, αντικομμουνιστικό ντελίριο της οργάνωσης κορυφώθηκε με εγκλήματα και δολοφονίες.

Το πόρισμα, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, αποστομώνει και όσους έχουν αυταπάτες αναφορικά με το διαχρονικό ρόλο του ΝΑΤΟ στην Κύπρο. Με νατοϊκή εντολή θα διευθετούσε το Κυπριακό με τη διχοτόμηση το 1964 με τον έκτο στόλο ο Άτσεσον. Με νατοϊκή υπογραφή σφράγισε την ανατροπή του Μακαρίου και πρόσφερε την κάλυψη στην Τουρκία για την εισβολή ο Λουνς.

Η Τουρκία караδοκούσε έτοιμη να περάσει την κερκόπορτα που θα της άνοιγαν οι Εφιάλτες. Η ευκαιρία τής δόθηκε με το προδοτικό πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου. Όλα αυτά δεν τα λέμε ούτε για να διχάσουμε ούτε για να προκαλέσουμε. Επιμένουμε να υπενθυμίζουμε την ιστορική αλήθεια, για να μη χαθούμε ως λαός στη λήθη, για να αντλήσουμε συμπεράσματα από τη σύγχρονη ιστορία και να χτίσουμε το μέλλον μας με επίγνωση και γνώση της ιστορικής αλήθειας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μας αναμένουν δύσκολες στιγμές σ' ό,τι αφορά το Κυπριακό, γι' αυτό δεν πρέπει να παλινωδούμε και να ταλαντευόμαστε ανάμεσα στο ευκαίο και το επικτό, αφήνοντας το χρόνο να παρέρχεται άκαρπα. Την ώρα που το βλέμμα όλων μας είναι στραμμένο στα προβλήματα της οικονομίας, το συρματόπλεγμα ριζώνει πιο βαθιά στο σώμα της πατρίδας μας.

Οι συνομιλίες αναμένεται να αρχίσουν το φθινόπωρο. Προεκλογικά ο κ. Αναστασιάδης διατύπωσε το πλαίσιο των θέσεων και των χειρισμών του στο Κυπριακό.

Ξεκαθαρίζω ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ελεύθερος να χειριστεί το Κυπριακό στη βάση των θέσεών του. Εμείς θα τον κρίνουμε με βάση τα αποτελέσματα των προσπαθειών του. Την ίδια στιγμή έχουμε

υποχρέωση να προειδοποιήσουμε για κάποιους κινδύνους. Οι ενέργειες που θα γίνουν θα πρέπει να εξυπηρετούν το στρατηγικό στόχο της επίτευξης δίκαιης, λειτουργικής και βιώσιμης λύσης και όχι να ικανοποιούν τις όποιες επικοινωνιακές ανάγκες.

Σ' αυτή την πορεία χρειάζεται να απαντηθούν κάποια κρίσιμα ερωτήματα. Η εξάρτηση από το μνημόνιο θα βοηθήσει τις προσπάθειές μας για λύση ή υπάρχει κίνδυνος να μας θέσει ενώπιον εκβιαστικών διλημμάτων; Θα έχουμε όφελος, αν υποβάλουμε ως Κυπριακή Δημοκρατία αίτηση για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη ή θα ζήσουμε απλώς ένα φιάσκο, διαταράσσοντας τις σχέσεις μας και με ένα συνεπή υποστηρικτή των θέσεών μας, τη Ρωσία; Η Τουρκία θα υποβάλει βέτο σ' ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Έχουμε αμφιβολία ότι το ΝΑΤΟ θα τη στηρίξει από τη στιγμή που είναι μια από τους ισχυρότερους συμμάχους του; Τυχόν διορισμός διαπραγματευτή θα δώσει ώθηση στις συνομιλίες ή θα τις οδηγήσει σε καρκινοβασία; Ποιον και τι θα εξυπηρετήσει η τάχα απόσυρση προτάσεων του Δημήτρη Χριστόφια, τις οποίες απέρριψε ο κ. Έρογλου, ενώ ο κ. Ντάουερ δεν τις συμπεριέλαβε στο έγγραφό του;

Είναι πεποίθησή μας ότι αυτό που πρέπει να πράξουμε είναι η επαναβεβαίωση της βάσης διαπραγματεύσεως και η επικέντρωση στην αποτροπή απαράδεκτων και διχοτομικών θέσεων από οπουδήποτε και αν προέρχονται. Με ασπίδα μας τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών πρέπει να παραμείνουμε συνεπείς στον αγώνα για λύση δίζωνικής, δικαιοδικής ομοσπονδίας με πολιτική ισότητα, όπως την περιγράφουν τα κείμενα των Ηνωμένων Εθνών. Λύση που θα βασίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του ΟΗΕ, τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου, το διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο. Λύση που θα οδηγεί σε επανενωμένο κράτος με μία κυριαρχία, διεθνή προσωπικότητα και ιθαγένεια.

Οφείλουμε να συνεχίσουμε να χτίζουμε πάνω στην πολιτική που διασφάλισε την άσκηση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων στο θέμα του φυσικού αερίου και να εργαστούμε, έτσι που να γίνει ο φυσικός πλούτος του τόπου μας παράγοντας ειρήνης για την Κύπρο και την ευρύτερη περιοχή. Οφείλουμε να οικοδομήσουμε την ενότητα και να εργαστούμε συλλογικά και με σωφροσύνη, έτσι που να παραμείνει ανοιχτό το παράθυρο της προοπτικής επανένωσης του τόπου μας. Μόνο έτσι θα δικαιώσουμε την αντίσταση του λαού μας, τη θυσία των ηρώων μας και θα κλείσουμε μια για πάντα τις πληγές που άνοιξε το δίδυμο έγκλημα του 1974 στον τόπο μας και το λαό μας.

Αιωνία τους η μνήμη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Κυπριανού.

Παρακαλώ τώρα τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Μάριο Καρογιάν να έρθει στο βήμα.

Μ. ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Κυρία και κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για μια ακόμη φορά, για μια ακόμη χρονιά, η Βουλή των Αντιπροσώπων συνέρχεται στη σημερινή ειδική συνεδρία για τις μαύρες επετείους του Ιούλη του 1974, το προδοτικό πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή. Τριάντα εννιά χρόνια μετά το δίδυμο έγκλημα του πιο θλιβερού και τραγικού Ιούλη της κυπριακής ιστορίας, η Κύπρος και ο λαός της βιώνουν ακόμη τις συνέπειες της αφροσύνης και της παραφροσύνης, της μεγάλης προδοσίας της 15^{ης} Ιουλίου και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής της 20^{ης} Ιουλίου.

Μέρα μνήμης, τιμής και αγώνα η σημερινή. Τριάντα εννιά χρόνια μετά η μνήμη παραμένει βαριά φορτισμένη και φορτωμένη, γιατί εκείνη η μεγάλη τραγωδία του Ιούλη του 1974 σκόρπισε αίμα, πόνο, πίκρα, δυστυχία και σφράγισε ανεξίτηλα τη ζωή μας, το παρόν και το μέλλον μας. Θυμόμαστε εκείνες τις μαύρες, τις τραγικές μέρες του προδοτικού πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής, τον όλεθρο, τη βία, το απέραντο πένθος. Θυμόμαστε και τιμούμε τους ήρωες και τους μάρτυρές μας, τους ήρωες, τους μαχητές και τους αγωνιστές της δημοκρατίας και της αντίστασης και τους υπερασπιστές της ελευθερίας και της πατρίδας μας. Αποτινύμε φόρο τιμής στον αείμνηστο εθνάρχη Μακάριο, που ήταν ο στόχος της ΕΟΚΑ Β' και του προδοτικού πραξικοπήματος, και εμπνεύμαστε από τους αγώνες και τα οράματά του για τη δημοκρατία και την ελευθερία της πατρίδας μας. Τιμούμε σήμερα επίσης τους αγνοούμενούς μας, τους παθόντες, τους εγκλωβισμένους, τους εκτοπισθέντες και όλους όσοι βίωσαν και συνεχίζουν να βιώνουν τις τραγικές συνέπειες του δίδυμου εγκλήματος.

Καταδικάζοντας σήμερα για μια ακόμη φορά το δίδυμο έγκλημα του 1974, καλούμαστε να ανασυνταχθούμε και να συστρατευθούμε στις επάλξεις του αγώνα για τη διεκδίκηση των δικαίων και των δικαιωμάτων μας, για τον τερματισμό της κατοχής, την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μας και του λαού μας, για την εξεύρεση μιας δίκαιης, λειτουργικής και βιώσιμης λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Σ' αυτό το κρίσιμο σταυροδρόμι που βρίσκεται σήμερα η Κύπρος και ο λαός της, σ' αυτούς τους δύσκολους και χαλεπούς καιρούς, σ' αυτή τη σκληρή συγκυρία, οφείλουμε να ξανασταθούμε στα πόδια μας, να εξοπλιστούμε με το απαραίτητο ψυχικό σθένος και, με εθνική συνεννόηση, σύνεση και αποφασιστικότητα, να χαράξουμε μια νέα πορεία, μια νέα ελπιδοφόρα πορεία, μια πορεία προς ένα καλύτερο μέλλον.

Έλεγα πέρυσι από το βήμα της Βουλής τέτοια μέρα και το επαναλαμβάνω και σήμερα: Αν σήμερα αποδειχθούμε κατώτεροι των περιστάσεων, αν αποποιηθούμε τις ευθύνες μας και οδηγήσουμε στον πολυκερματισμό και τον κατατεμαχισμό το λαό μας και μετατρέψουμε σε αρένα το διάλογο των πολιτικών δυνάμεων του τόπου, μύρια κακά μάς αναμένουν και πελώριες και ασήκωτες οι ευθύνες που θα μας αποδώσουν οι τωρινοί, αλλά και οι αγέννητοι συμπατριώτες μας.

Ναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να συνέλθουμε. Πρέπει να βρούμε το δρόμο της εθνικής συνεννόησης, της συναντίληψης και της συναίνεσης. Το δρόμο της ευθύνης, της συνευθύνης και της συλλογικότητας. Το δρόμο της συστράτευσης, αλλά και της συμπόρευσης. Είναι η ώρα που πρέπει να δώσουμε όλοι τα χέρια, να ενώσουμε τις δυνάμεις μας, να στοιχηθούμε όλοι μαζί απέναντι στα κρίσιμα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε και απέναντι στις ευθύνες μας. Είναι η ώρα της περισυλλογής, αλλά και της συλλογικής αυτογνωσίας. Η ώρα μιας εθνικής στρατηγικής, αλλά και ενός έκτακτου σχεδίου δράσης.

Χρειαζόμαστε μια εθνική συμφωνία, μια συμφωνία τιμής και αγώνα. Ούτε οι ώμοι του ενός ούτε οι ώμοι των ολίγων είναι τόσο δυνατοί, για να σηκώσουν το τεράστιο βάρος της ευθύνης της διαχείρισης των μεγάλων και κρίσιμων προκλήσεων και προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε. Όλοι μαζί είμαστε υποχρεωμένοι να μεριστούμε τις ιστορικές ευθύνες και το εθνικό καθήκον που οι σημερινοί δύσκολοι καιροί επιτάσσουν. Όχι με λόγια. Όχι με συνθήματα. Όχι με ευσεβοτισμούς. Με σύνεση και σχέδιο. Με στρατηγική και όραμα. Κυρίως, με πίστη και αισιοδοξία.

Θα επαναλάβω για μια ακόμη φορά την άποψη ότι οι μεγάλες στιγμές στην ιστορία ενός τόπου, είτε αυτές σηματοδοτούν εθνικές νίκες και εθνικά επιτεύγματα είτε σηματοδοτούν εθνικές τραγωδίες, προσφέρονται για παραδειγματισμό και φρονηματισμό και πρέπει να λιπαίνουν και να τροφοδοτούν τη διεργασία της εθνικής αυτογνωσίας. Μόνο έτσι μπορούμε με ασφάλεια και σιγουριά να χαράξουμε την πορεία προς ένα καλύτερο μέλλον. Η συλλογική, η εθνική αυτογνωσία προϋποθέτει φυσικά αυτοκριτική και έναν αντικειμενικό, ρεαλιστικό απολογισμό. Να διδαχθούμε πρέπει και από τα λάθη μας, να αναγνωρίσουμε τα πάθη μας, να αποδεχθούμε τις αδυναμίες μας, να αφήσουμε στο παρελθόν λάθη και ανεπάρκειες, να απελευθερωθούμε από πάθη και διχαστικές αντιπαραθέσεις.

Αυτές τις ώρες, αυτές τις μέρες, ας μπούμε σε ένα διάλογο με την ιστορία, να διδαχθούμε από την ιστορία, να διδαχθούμε ακόμη και από τα λάθη μας, και ας αρχίσουμε παράλληλα ένα διάλογο με το μέλλον. Κυρίως όμως ας αφουγκραστούμε τι μας προστάζει ο λαός μας, τι αξιώνει ο λαός μας, τι προσδοκεί και ποιο μέλλον επιθυμεί.

Η βαθιά και πολυεπίπεδη πολιτική, οικονομική και θεσμική κρίση σίγουρα δυσχεραίνει και τον αγώνα μας για διεκδίκηση μιας δίκαιης, λειτουργικής και βιώσιμης λύσης του κυπριακού προβλήματος. Τόσο η Τουρκία όσο και κάποιοι ισχυροί παράγοντες της διεθνούς κοινότητας μας θεωρούν πιο ευάλωτους, λόγω κυρίως της οικονομικής κρίσης που μαστίζει τον τόπο μας, γι' αυτό και επιχειρήσαν να δημιουργήσουν συνθήκες για εσπευσμένη επανέναρχη των συνομιλιών, θεωρώντας τις παρούσες δύσκολες συνθήκες για τον τόπο μας ως μια ευκαιρία γι' αυτούς για τελική ρύθμιση του κυπριακού προβλήματος.

Η έντονη αντίδραση του Προέδρου, της κυβέρνησης και όλων των πολιτικών κομμάτων μετέθεσε την επανέναρχη των διαπραγματεύσεων για το Κυπριακό το φθινόπωρο. Δεν μπορούμε να πούμε ότι έχουμε αποτρέψει τους σχεδιασμούς, αλλά και τις μεθοδεύσεις τους. Πρέπει λοιπόν να βρισκόμαστε σε συνεχή εγρήγορση. Κυρίως, πρέπει να αντιμετωπίσουμε ως ένα αρραγές εσωτερικό μέτωπο τις παραπέρα μεθοδεύσεις εκείνων που θεωρούν ότι η παρούσα περίοδος προσφέρεται ως μια καλή ευκαιρία για το κλείσιμο του Κυπριακού όπως όπως. Ο διάλογος που έχει αρχίσει στο Εθνικό Συμβούλιο και στις άτυπες συσκέψεις του Προέδρου της Δημοκρατίας με τους πολιτικούς αρχηγούς και που αποσκοπεί στην καλύτερη προετοιμασία της πλευράς μας ενόψει της επανέναρχης του διαλόγου για το Κυπριακό έχει δώσει κάποια πρώτα δείγματα εθνικής συνεννόησης και συναντίληψης.

Με τη συνδρομή όλων των πολιτικών δυνάμεων μπορούμε να πετύχουμε επιτέλους αυτό που τόσα χρόνια δεν έχουμε κατορθώσει, την ενότητα και τη συλλογικότητα στη διαχείριση του Κυπριακού και μια εθνική στρατηγική, με κοινούς στόχους και με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης, που να στηρίζεται από όλες τις πολιτικές δυνάμεις στη βάση των οραμάτων, των στόχων και των προσδοκιών του λαού μας. Το κοινό ανακοινωθέν του Εθνικού Συμβουλίου του Σεπτεμβρίου του 2009 και το πλαίσιο αρχών για τη λύση του Κυπριακού, που έχει ενσωματώσει στο προεκλογικό του πρόγραμμα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, καθώς και οι κατά καιρούς εισηγήσεις και προτάσεις των πολιτικών δυνάμεων που συνιστούν ευρύτατες συγκλίσεις μπορούν να αποτελέσουν ένα κοινό σχέδιο στρατηγικής και πλαίσιο διαχείρισης του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι πληγές που προκάλεσε το δίδυμο έγκλημα του Ιούλη του 1974 παραμένουν ανεπούλωτες. Η θυσία των ηρώων και των μαρτύρων μας παραμένει αδικαίωτη. Η τουρκική αδιαλλαξία συνεχίζεται και κορυφώνεται. Ο ποντιοπιλατισμός της διεθνούς κοινότητας καλά κρατεί. Οι εταίροι μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση -το απέδειξαν και πρόσφατα- αντί αλληλεγγύης, μας πρόσφεραν χολή και όξος. Η πολιτική αστάθεια που επικρατεί στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου δημιουργεί έναν κρίσιμο αστάθμητο παράγοντα. Η οικονομική κρίση που αντιμετωπίζει η Κύπρος και οι δραματικές συνέπειές της έχουν κάνει το λαό μας να περιέλθει σε κατάσταση απογοήτευσης, οργής και αγανάκτησης. Το κυπριακό κράτος και οι θεσμοί του, καθώς και το πολιτικό σύστημα, στερούνται αξιοπιστίας στα μάτια του λαού. Ο κυπριακός λαός αναγκαστικά έχει σήμερα ως πρώτη προτεραιότητα την αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων που η οικονομική κρίση έχει προκαλέσει. Οι συνθήκες αυτές έχουν κάνει πολλούς δυστυχώς να χάσουν την πίστη τους στο δίκαιο του αγώνα μας για απελευθέρωση και επανένωση της πατρίδας.

Έχουμε την άποψη ωστόσο ότι μπορούμε να βλέπουμε με αισιοδοξία το μέλλον, φτάνει όλοι να συνειδητοποιήσουμε τις ευθύνες μας προς τον τόπο και το λαό και να ανταποκριθούμε στα σημερινά μας καθήκοντα. Μπορούμε εξάλλου, αξιοποιώντας νέα γεωστρατηγικά και γεωπολιτικά δεδομένα, την εργατικότητα και τη δημιουργικότητα του λαού μας και εκσυγχρονίζοντας το κράτος και τους θεσμούς μας, να δημιουργήσουμε νέες ευκαιρίες διαφύλαξης και διασφάλισης των εθνικών δικαίων και συμφερόντων της Κύπρου και του λαού της.

Η πολιτική ηγεσία του τόπου, οι πολιτικές δυνάμεις καλούνται να αποδείξουν ότι μπορούν να ηγηθούν και ότι μπορούν να καθοδηγήσουν τον κυπριακό λαό προς ένα καλύτερο αύριο. Αυτό όμως μπορεί να επιτευχθεί χωρίς ρεβανσισμούς, χωρίς σύνδρομα του παρελθόντος, που πλήγωσαν, τραυμάτισαν και δίχασαν, και βέβαια απαλλαγμένοι από χαρακτηριστικά που σε διάφορες περιόδους μάς έκαναν αναποτελεσματικούς και στο τέλος της ημέρας μικρούς. Μπροστά λοιπόν σ' αυτές τις προκλήσεις, μπροστά σ' αυτή τη δεινή κατάσταση που είμαστε, μόνο αν ανασυνταχθούμε, μόνο αν ανασκουμπωθούμε, μόνο αν διδαχθούμε από τα λάθη του παρελθόντος, μόνο αν ενωθούμε, μόνο ως μια γροθιά θα μπορέσουμε, αφήνοντας πίσω αυτά που μας πλήγωσαν, να τραβήξουμε τον τόπο και το λαό εκεί που πραγματικά του αξίζει.

Θα αποδειχθεί στην πράξη αν μπορούμε να είμαστε ικανοί και άξιοι ηγέτες και καθοδηγητές. Η απάντηση δεν μπορεί να δοθεί με βερμπαλιστικές ρητορείες ούτε και βέβαια με λόγια, συνθήματα χωρίς περιεχόμενο, χωρίς προσανατολισμό, χωρίς πυξίδα είτε στη σημερινή συνεδρία της Βουλής είτε σε άλλες παρόμοιες επετειακές εκδηλώσεις αυτών των ημερών είτε στα εθνικά μνημόσυνα. Από τις πράξεις μας θα κριθούμε όλοι. Ας φροντίσουμε να αξιωθούμε τη θετική κρίση της ιστορίας και την εκτίμηση και την ευγνωμοσύνη των αγέννητών μας.

Αυτό είναι το μήνυμα του Δημοκρατικού Κόμματος. Σεβασμός, τιμή σε όλους όσοι έδωσαν τη ζωή τους γι' αυτό το λαό, γι' αυτή την πολιτεία, γι' αυτή τη χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Καρογιάν για την ομιλία του.

Παρακαλώ τώρα τον κ. Γιώργο Βαρνάβα να καταθέσει την ομιλία του εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Κυρία και κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τριάντα εννιά χρόνια από το επονειδίστο προδοτικό πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου του 1974 και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής που ακολούθησε, τιμούμε τους αγώνες και τους αγωνιστές. Τιμούμε τους υπέροχους αγωνιστές της δημοκρατίας που, χωρίς υπολογισμό θυσίας, αντιστάθηκαν στους ξενοκίνητους εγκάθετους της χούντας και της ΕΟΚΑ Β', που με το πραξικόπημα εναντίον του Εθνάρχη Μακαρίου οδήγησαν τον τόπο στην εθνική τραγωδία, τη μεγαλύτερη εθνική τραγωδία του ελληνισμού μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Τριάντα εννιά χρόνια από τότε θυμόμαστε και τιμούμε το ξεσηκωμό του λαού μας εναντίον του πραξικοπήματος με το εφεδρικό, τους νομιμόφρονες αστυνομικούς, την προεδρική φρουρά, τους αντιστασιακούς αγωνιστές σε ολόκληρη την Κύπρο. Το προδοτικό πραξικόπημα έφερε ένα ακόμα μεγαλύτερο έγκλημα: άνοιξε την κερκόπορτα στην караδοκούσα Τουρκία, η οποία ανέμενε με υπομονή τους Εφιάλτες του ελληνισμού, για να κινηθεί.

Μέσα από τις στάχτες και τα ερείπια που επισώρευσαν οι άθλιοι προδότες του πραξικοπήματος και η επιδρομή των νεοσουλτάνων της Άγκυρας, ο λαός μας κατάφερε να σταθεί στα πόδια του, να στηρίξει το κυπριακό κράτος ως το μόνο υποκείμενο διεθνούς δικαίου και να δρομολογήσει τη μεγάλη και δύσκολη πορεία που μας οδήγησε το 2004 στο επίτευγμα της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τριάντα εννιά χρόνια μετά, οι τραγικές συνέπειες της προδοσίας και του εγκλήματος παραμένουν ωστόσο αναλλοίωτες. Η τουρκική κατοχή συνεχίζεται, ο εποικισμός εντείνεται, οργιάζει ο σφετερισμός των ελληνοκυπριακών περιουσιών και καταστρέφεται η πολιτιστική μας κληρονομιά. Ο λαός μας ενδιαφέρεται για λύση το συντομότερο δυνατό. Μια λύση που θα τερματίζει την κατοχή, που θα προνοεί την απομάκρυνση των εποίκων, που θα διασφαλίζει τη μια και μόνη κυριαρχία, τη μια και μόνη διεθνή νομική προσωπικότητα, τη μια ιθαγένεια, την ενότητα του κράτους και του λαού, των θεσμών και της οικονομίας, την κατοχύρωση των θεμελιωδών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μια λύση που θα στηρίζεται στις αρχές και τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και στο ευρωπαϊκό κεκτημένο. Γι' αυτή τη λύση θα αγωνιστούμε, γιατί μόνο μια τέτοια λύση μπορεί να αντέξει στη δοκιμασία του χρόνου, μόνο μια τέτοια λύση θα φέρει τη μόνιμη ειρήνη, την ασφάλεια, την ευημερία και την ανάπτυξη για όλους τους κατοίκους της Κύπρου, Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους.

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δυστυχώς, η τελευταία προσπάθεια λύσης του Κυπριακού με τις απευθείας διαπραγματεύσεις, η οποία τερματίστηκε εξ υπαιτιότητας της τουρκικής πλευράς, όταν η Κυπριακή Δημοκρατία αναλάμβανε την Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, προσέκρουσε και πάλι στην τουρκική αδιαλλαξία και στρεψοδικία. Η επιμονή σε δύο κρατικές οντότητες στα πλαίσια μιας χαλαρής συνομοσπονδίας, σε μόνιμες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών και σε διατήρηση των αναχρονιστικών εγγυήσεων του 1960 οδήγησε τις συνομιλίες σε αδιέξοδο και τέλμα. Ταυτόχρονα, η Τουρκία κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου αμφισβητεί τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας στην αποκλειστική οικονομική ζώνη και διατυπώνει απαράδεκτες απειλές.

Το διακηρύσσουμε για μια ακόμη φορά: Οι εκβιασμοί δε θα περάσουν! Δε θα συνυπογράψουμε λύσεις διχοτομικές, λύσεις νεοαναγκικές, που θέτουν σε κίνδυνο τη φυσική και εθνική επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού. Δε θα δεχθούμε λύσεις που καταστρατηγούν τη δημοκρατική αρχή της πλειοψηφίας, εκ περιτροπής προεδρίες και σταθμισμένη ψήφο και τη φαλκιδεύση των δημοκρατικών δικαιωμάτων του λαού μας, δίνοντας το μήνυμα σε караδοκούντες κακόπιστους τρίτους και στην Τουρκία ότι η οικονομική κρίση δεν πρόκειται να μας κάμψει να αποδεχθούμε άδικη λύση.

Η ανάγκη μιας νέας εθνικής στρατηγικής και επανατοποθέτησης του Κυπριακού, με προβολή του αντικατοχικού χαρακτήρα του προβλήματος, με διαμόρφωση περιγράμματος λύσης, με εμπλοκή του ευρωπαϊκού παράγοντα, με καταγγελίες της Τουρκίας σε κάθε διεθνές βήμα για το συνεχιζόμενο εποικισμό, για την παραβίαση των δικαιωμάτων των εγκλωβισμένων, για το σφετερισμό ελληνοκυπριακών περιουσιών, για την καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, είναι μονόδρομος. Αυτή είναι η επιταγή των υπέροχων ηρώων και μαχητών της αντίστασης κατά του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής.

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για άλλη μια φορά καταδικάζουμε την προδοσία και το έγκλημα. Μνημονεύουμε και τιμούμε τους ηρωικούς μας νεκρούς. Τιμούμε τους αντιστασιακούς αγωνιστές, όσους έδωσαν τη ζωή τους για την απόκρουση της τουρκικής εισβολής. Υποκλινόμαστε στην υπέροχη αντίσταση του λαού μας. Όσοι αναμένουν ότι ο λαός μας θα καμφθεί και θα γονατίσει ματαιοπονούν. Θα συνεχίσουμε τον αγώνα για λύση που θα διασφαλίζει τη φυσική και εθνική επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού. Η αντίσταση λαού και ηγεσίας θα συνεχιστεί, όπως μας το κληροδότησε επιτακτικά η φωνή του Μακαρίου στις 15 Ιουλίου 1974.

Τιμή και δόξα στους αγωνιστές της αντίστασης! Ο αγώνας συνεχίζεται. Όλοι μαζί για τη σωτηρία της Κύπρου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Βαρνάβα.

Παρακαλώ τώρα τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κόμματος κ. Δημήτρη Συλλούρη να έρθει στο βήμα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα ξανά, τριάντα εννιά χρόνια μετά, η θλιβερή ανάμνηση του αδελφοκτόνου υποκινούμενου πραξικοπήματος μας διδάσκει ότι ο αγώνας για δημοκρατία και ελευθερία επιβάλλεται να είναι διαρκής. Η σημερινή θλιβερή επέτειος μας διδάσκει ότι η εκδούλευση στους ξένους, η διάσπαση και ο φανατισμός μόνο το κακό και την καταστροφή φέρνουν. Μας διδάσκει ακόμα ότι η ελευθερία, η δημοκρατία και η αξιοπρέπεια είναι θεμελιώδη αγαθά, που πρέπει να διαφυλάσσουμε.

Έχουμε υποχρέωση να περιφρουρήσουμε τη δημοκρατία μας, να τη διευρύνουμε και να την ενισχύσουμε. Το ότι δεν ενισχύσαμε και δεν εκσυγχρονίσαμε τη δημοκρατία μας όλα αυτά τα χρόνια το πληρώσαμε με την οικονομική κρίση.

Σήμερα βρισκόμαστε στη δίνη μιας επικίνδυνης κρίσης, την ένταση και τη διάρκεια της οποίας κανείς δεν μπορεί να προβλέψει. Αυτή η θέση μάς καθιστά και πάλι ευάλωτους σε δόλιες μεθοδεύσεις των ξένων. Είναι σίγουρο ότι κάποιος θα επιχειρήσουν να εκμεταλλευτούν τη δεινή κατάσταση στην οποία έχουμε περιέλθει, για να εξυπηρετήσουν τα γεωπολιτικά τους συμφέροντα στη γειτονιά μας, γιατί δεν έχει εγκαταλειφθεί η προσπάθεια διάλυσης της οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Μνημονεύοντας τα θύματα της πιο μεγάλης και οδυνηρής τραγωδίας της πατρίδας μας στέλλουμε το μήνυμα ότι δε θα ανεχθούμε την οπισθοδρόμηση σε επιλογές που θα φέρουν και πάλι στο χείλος της διάλυσης την Κυπριακή Δημοκρατία.

Η φετινή θλιβερή επέτειος του πραξικοπήματος βρίσκει την πατρίδα μας και το λαό μας να βιώνουν τις τραγικές συνέπειες μιας πρωτόγνωρης οικονομικής κρίσης. Η κατάσταση σήμερα γυρίζει τη σκέψη μας πίσω στην περίοδο του πραξικοπήματος και της εισβολής και μπορεί να γίνουν συγκρίσεις και παραλληλισμοί όχι φυσικά με απόλυτο τρόπο. Και τότε, όπως και σήμερα, ο λαός μας προσπαθούσε να αντιληφθεί το μέγεθος της καταστροφής μέσα από μια αβεβαιότητα. Και τότε, όπως και σήμερα, τα προβλήματα ήταν τεράστια και δύσκολα: Απώλεια επιχειρήσεων, απώλεια θέσεων εργασίας, ανεργία, φτώχεια, ανέχεια και προσφυγιά. Και τότε, όπως και σήμερα, ο αριθμός των ανέργων, των δυσπραγούντων είχε εκτιναχθεί σε επικίνδυνα επίπεδα και απειλούσε την κοινωνική συνοχή. Και τότε, όπως και σήμερα, η κυπριακή κοινωνία προσπαθούσε να ανασυνταχθεί και να ξεπεράσει την κρίση, κοινωνική και οικονομική, που προκαλούσε ο όλεθρος και ο πόλεμος, σήμερα η οικονομική κρίση. Και τότε, όπως και σήμερα, οι Κύπριοι, παρά την πικρία, το θυμό και την απογοήτευση, δούλεψαν σκληρά και ασταμάτητα και με αλληλεγγύη στάθηκαν ξανά στα πόδια με αξιοπρέπεια. Και τότε, όπως και σήμερα, απαιτείται σύμπνοια και συστράτευση.

Σήμερα, για να ξαναβρούμε ό,τι έχουμε χάσει και να υπερασπισθούμε ό,τι κινδυνεύει, επιβάλλεται να κινηθούμε ταυτόχρονα σε τρεις άξονες, στην αλληλεγγύη, στη δικαιοσύνη και στην ανάπτυξη. Πρώτος μας στόχος πρέπει να είναι η αλληλεγγύη προς τους συμπολίτες μας, για να διαφυλαχθεί η κοινωνική συνοχή και να υποστηριχθούν οι ευάλωτες ομάδες. Πρέπει να διατηρήσουμε και να δυναμώσουμε τους κοινωνικούς ιστούς. Να στηρίξουμε τους φορείς κοινωνικής αλληλεγγύης και όλους όσους δραστηριοποιούνται σ' αυτή την κατεύθυνση. Δεύτερος μας στόχος πρέπει να είναι η αποκάλυψη της αλήθειας, η απονομή δικαιοσύνης, η απόδοση ευθυνών και η παραδειγματική τιμωρία όλων όσων ευθύνονται για τη σημερινή καταστροφή στον τόπο μας. Τρίτος μας στόχος πρέπει να είναι η δρομολόγηση δράσεων ανάπτυξης και μεταρρύθμισης του κράτους. Πρέπει να αποκαταστήσουμε τη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος. Πρέπει να επιστεύσουμε τις διαδικασίες αξιοποίησης του φυσικού μας πλούτου, να αναδομήσουμε το δημόσιο και ημιδημόσιο τομέα, ώστε να λειτουργούν με λιγότερο κόστος, ευελιξία και αποτελεσματικότητα. Πρέπει να πατάσουμε τη φοροδιαφυγή, να διαφυλάξουμε την κοινωνική συνοχή. Η ενότητα όλων γύρω από συντεταγμένους στόχους είναι η βάση της επιτυχίας της προσπάθειάς μας. Ομόψυχοι, συντεταγμένοι και αδερφωμένοι πρέπει να δώσουμε τη μάχη, για να εξαφανίσουμε τους κινδύνους που σήμερα απειλούν την πατρίδα μας.

Στο Κυπριακό στόχος πρέπει να είναι μια λύση που να ακυρώνει την κατοχή, να ανατρέπει τη διαίρεση και να επιτρέπει στους Κύπριους πολίτες να συμβιώνουν χωρίς φυλετικούς και ρατσιστικούς διαχωρισμούς, υπό καθεστώς ισονομίας.

Το δικό μας όραμα στο Ευρωπαϊκό Κόμμα είναι μια ελεύθερη, ευημερούσα, ασφαλής ευρωπαϊκή Κύπρος για όλους τους νόμιμους κατοίκους της. Αυτό μπορεί να εξασφαλίσει μια λύση που να εδράζεται στις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες, που να ενώνει το λαό, το χώρο, την οικονομία, την κοινωνία και τους θεσμούς. Μια λύση που να σέβεται τις αρχές της δημοκρατίας, τα θεμελιώδη πολιτικά και ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες όλων των ανθρώπων. Το σταθερό θεμέλιο για την οικοδόμηση μιας ελεύθερης πατρίδας μπορεί να είναι το δημοκρατικό, λειτουργικό, εύπορο και σύγχρονο κράτος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η ασφαλής βάση πάνω στην οποία μπορούμε να χτίσουμε το μέλλον και τη συνέχειά μας επιβάλλεται να είναι η απόδοση δικαιοσύνης και ο σεβασμός της αλήθειας. Ήρθε ο καιρός η λύση του Κυπριακού να συζητείται στη βάση του περιεχομένου και όχι στη βάση επικεφαλίδων. Ήρθε ο καιρός να ξεκαθαρίσουμε την έννοια μιας πραγματικής λύσης, που να τερματίζει την κατοχή, και όχι μιας διευθέτησης που να συγκαλύπτει

τες ξένες παρεμβάσεις. Σε κάθε άλλη περίπτωση η αδικία, η καταπίεση, οι διακρίσεις, οι ξένες παρεμβάσεις και η καταπάτηση αρχών και δικαιωμάτων θα οδηγήσουν σε βία, δυστυχία και καταστροφή.

Τα ενεργειακά δεδομένα, όπως έχουν διαμορφωθεί στη γειτονιά μας, επιτρέπουν στην Κυπριακή Δημοκρατία να ευθυγραμμίσει τα συμφέροντά της με αυτά που έχουν ισχυρές χώρες της περιοχής.

Έχουμε χρέος να συνεχίσουμε ενωμένοι και απτόητοι, με σύνεση και υπευθυνότητα, αλλά και με πίστη και αποφασιστικότητα τη μεγάλη πορεία για τη δικαίωση του μαρτυρικού λαού μας. Ας δημιουργήσουμε επιτέλους μια μικρή επέτειο ανάτασης, ανάστασης και επιτυχίας. Φτάνει πια να γιορτάζουμε θλιβερές επετείους σ' αυτό τον τόπο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Συλλούρη και παρακαλώ τώρα το γενικό γραμματέα του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, τον κ. Γιώργο Πεردίκη, να ανέλθει στο βήμα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Συμπληρώνονται σήμερα τριάντα εννέα χρόνια από την αποφράδα ημέρα του προδοτικού πραξικοπήματος της ελληνικής χούντας κατά του εκλεγμένου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'. Ακολούθησε η τουρκική εισβολή, ο ξεριζωμός, η προσφυγιά, η ανταλλαγή πληθυσμών και η διχοτόμηση. Σήμερα αντιμετωπίζουμε το τελευταίο στάδιο της τουρκοποίησης της βόρειας Κύπρου με το ξεπούλημα των ιδιοκτησιών μέσω της γνωστής "επιτροπής περιουσιών", που εγκαθίδρυσε στα κατεχόμενα η Τουρκία.

Ό,τι ξεκίνησε από τα σκοτεινά παρασκήνια του ΝΑΤΟ ολοκληρώθηκε αιματηρά επί του εδάφους από τις μεραρχίες των τουρκικών μεχμετζίκ. Οι υπερασπιστές της κυπριακής ανεξαρτησίας βρέθηκαν άοπλοι και προδομένοι απέναντι στα τανκς της προδοσίας και στη συνέχεια απέναντι στον πάνοπλο Αττίλα. Παρά την υπεροπλία του κακού, χωρίς να μετρήσουν το κόστος του εναλλακτικού δρόμου της υποταγής, δηλαδή του δρόμου της αντίστασης και της αξιοπρέπειας, έδωσαν ηρωικά τη μάχη της τιμής και τον αγώνα τον καλό.

Το καυτό εκείνο μαύρο καλοκαίρι του '74 μπορεί να χάσαμε στο πεδίο των πολεμικών επιχειρήσεων, αλλά δεν ηττηθήκαμε ιδεολογικά. Χάρη στις θυσίες του λαού μας, την ιερά σπονδή αίματος των χιλιάδων νεκρών, τραυματιών και αγνοουμένων, κρατάμε πεισματικά ελεύθερη αυτή τη φλούδα γης, αυτή την πέτρα την αγιασμένη. Δε συνθηκολογήσαμε με το άδικο και τη βία. Επιβιώνουμε, παρά τα αλλεπάλληλα λάθη της πολιτικής μας ηγεσίας, που στάθηκε διαχρονικά ανάξια να διαχειριστεί τη μεγάλη θυσία των ηρώων της κυπριακής ελευθερίας και δημοκρατίας, διότι δυστυχώς όσα από τους σχεδιασμούς της Τουρκίας και των συμμάχων της δεν επιτεύχθηκαν στο πεδίο των προδομένων μαχών του '74 χάθηκαν και χάνονται στη συνέχεια μέσα από τα τριάντα εννέα χρόνια ανεπιτυχούς διαπραγματεύσεως από την εκάστοτε κυπριακή ηγεσία.

Τέτοιες ώρες είναι εύκολα τα μεγάλα λόγια για τους ήρωες της δημοκρατίας και της ελευθερίας. Οι σημερινές πράξεις είναι οι δύσκολες, διότι σήμερα ο λαός μας αντιμετωπίζει μια νέα κατοχή και νέες ασύμμετρες απειλές. Βρισκόμαστε πλέον κάτω από την οικονομική επιτήρηση της τρόικας με εμφανές το ενδεχόμενο αυτή η κατάσταση να οδηγήσει σε εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων και σε νέες υποχωρήσεις. Είναι ξεκάθαρο ότι προετοιμάζεται η διασύνδεση της οικονομικής κρίσης με τη διαχείριση των υδρογονανθράκων και το Κυπριακό. Έντονη πλανάται η οσμή σχεδιασμών που απεργάζονται οι γνωστοί κύκλοι των φίλων και συμμάχων, που οδηγούν τον κυπριακό λαό σε νέα ασφυκτικά διλήμματα και σε ένα νέο καταστροφικό κεφαλοκλειδωμά. Η "αδήριτη ανάγκη", αυτή η λάμια της κυπριακής ιστορίας, προβάλλει και πάλι ως δικαιολογία και πρόφαση για νέες υποχωρήσεις.

Προειδοποιούμε τον κάθε συνετό Κύπριο πολίτη· οι οιωνοί, τα σημάδια των καιρών, είναι σκοτεινοί. Η Κυπριακή Δημοκρατία και η ελευθερία του λαού μας κινδυνεύουν σήμερα, όπως και τότε, τον τραγικό Ιούλη. Κινδυνεύουν, όπως και τότε, από τους σχεδιασμούς της Τουρκίας και των συμμάχων της. Κινδυνεύουν όμως περισσότερο, όπως και τότε, νομίζω, από την έλλειψη προγραμματισμού, πρόβλεψης, προετοιμασίας και ενότητας. Η κυπριακή ελευθερία και δημοκρατία κινδυνεύουν, επειδή ελλείπει ακόμα η αποφασιστικότητα και η σοφία, η πίστη και η αντοχή, ο δυναμισμός και η διεκδικητικότητα από αυτούς που ηγούνται κατά καιρούς αυτού του μικρού λαού. Κι ας είμαστε, όπως λέει ο ποιητής, όντως «μικρός λαός, που πολεμά χωρίς σπαθιά και βόλια, για όλου του κόσμου το ψωμί, το φως και το τραγούδι».

Λυπούμαι να παρατηρήσω, απ' όσα έζησα στα λίγα χρόνια της ζωής μου ως σήμερα σ' αυτό τον τόπο, πως, και όταν αυτός ο μικρός λαός ανασηκώνει το τσακισμένο του κορμί, το γεμάτο μώλωπες και πληγές από την άδικη τιμωρία των εμπόρων των εθνών, όταν, λέω, σηκώνει το βλέμμα και τολμά να αντικρίζει στα ίσια τους μεγάλους και τρανούς αυτού του άδικου κόσμου και της νέας τάξης, έστω και για μια στιγμή της ιστορίας τολμά να σηκώσει το κορμί του γεμίζοντας τον κόσμο με φως και τραγούδι, δυστυχώς εκείνες τες στιγμές δε βρίσκεται

η άξια ηγεσία να κάνει το φως φωτιά και να σκορπίσει τα σκοτάδια, να κάνει το τραγούδι βροντή και να τσακίσει τα λιθάρια.

Αυτές τις δύσκολες και κρίσιμες ώρες, που είναι πεπερασμένες στιγμές στους αιώνες της πολυτάραχης και παραγμένης ιστορίας του νησιού μας, καλούμαστε να κρατήσουμε ρότα σταθερή και αταλάντευτη. Δεν μπορούμε να συναινέσουμε στη συνθηκολόγηση και το άδικο. Παραμένουμε λοιπόν σταθερά προσηλωμένοι στο στόχο για μια Κύπρο ελεύθερη, κυρίαρχη και ανεξάρτητη, χωρίς ξένους στρατούς, στρατιωτικές βάσεις και εποίκους. Με πλήρως κατοχυρωμένα και σεβαστά τα ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματα όλων των Κυπρίων, ανεξάρτητα από φυλετικά ή εθνικά ή άλλα χαρακτηριστικά.

Καλούμαστε να υποστηρίξουμε και σήμερα με την ίδια αποφασιστικότητα όσων τη θυσία τιμάμε αυτές τις μέρες, τις αξίες της δημοκρατίας και της ελευθερίας έναντι των σημερινών ασύμμετρων απειλών.

Καλό αγώνα και καλό βόλι! Εις οiwνός άριστος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Περδίκη και παρακαλώ τώρα τον κ. Νίκο Κουτσού, βουλευτή της Συμμαχίας των Πολιτών, να λάβει το λόγο.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Κύριοι υπουργοί, κυρία υπουργέ,

Αγαπητοί φίλοι και συνάδελφοι,

Τούτες τις μέρες τιμούμε τους αγωνιστές της ελευθερίας και της δημοκρατίας. Τιμούμε τη θυσία εκείνων που τις μαύρες μέρες του Ιούλη του 1974 υπερασπίστηκαν την πατρίδα μας με σθένος και αντιστάθηκαν στα σχέδια κατάλυσης και εκτουρκισμού της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Μπορεί τριάντα εννιά χρόνια μετά το δίδυμο έγκλημα του πραξικοπήματος και της εισβολής, ο αγώνας μας να παραμένει ακόμα αδικαίωτος και η πατρίδα μας να παραμένει υπό ημικατοχή, αλλά ουδέποτε θα σταματήσουμε να διεκδικούμε την απελευθέρωση της πατρίδας μας, να αγωνιζόμαστε για την αποκατάσταση της δικαιοσύνης και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του λαού μας.

Τριάντα εννιά χρόνια έχουν περάσει με τα πολιτικά κόμματα και σχήματα να ακολουθούν μια πολιτική που ο λαός όχι μόνο δεν την καταλαβαίνει, αλλά βρίσκεται σε αντίθεση, όπως απέδειξε με ψήφο στην κάλπη τον Απρίλιο του 2004. Αυτή η αντίθεση, το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος του 2004 πρέπει να αποτελέσει τη σημαία του αγώνος μας· το αποτέλεσμα και όχι το εάν ο ένας ή ο άλλος τάχθηκε κατά ή υπέρ του δημοψηφίσματος. Αυτό είναι αναφαίρετο δικαίωμα του καθενός μας. Δεν είναι τυχαίο που ως Συμμαχία Πολιτών σήμερα κάνουμε την παρθενική μας εμφάνιση και μιλάμε για πρώτη φορά στον κυπριακό ελληνισμό. Γνωρίζουμε τις δυσκολίες και τα προβλήματα που θα αντιμετωπίσουμε, αλλά με πλήρη γνώση και συνειδηση αυτών αναλάβαμε τον αγώνα μας για μια λύση που να αποκαθιστά το δίκαιο και να οδηγεί την Κύπρο σε μια ελεύθερη χώρα χωρίς εποίκους χωρίς κατοχικά και άλλα ξένα στρατεύματα. Σε μια λύση που δίνει συνέχεια στην Κυπριακή Δημοκρατία, σε ένα ευρωπαϊκό κράτος με δημοκρατικό πολίτευμα, με διασφαλισμένα τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες του, με κατοχυρωμένη την ελευθερία διακίνησης, χωρίς ξένες εγγυήσεις, και με μια αδιαίρετη κυριαρχία.

Στην πρόσκληση για ενότητα που μας απευθύνεται και από τον Πρόεδρο και από αλλού δηλώνουμε καθαρά ότι είμαστε έτοιμοι μόνο εάν ξεκαθαριστεί ο στόχος και οι λεπτομέρειες του αγώνα. Δε δίνουμε σε κανέναν λευκή επιταγή, αλλά είμαστε έτοιμοι να αναλάβουμε τις ευθύνες μας και να συμπορευθούμε με όλους εκείνους που αποδέχονται και επιδιώκουν λύση σύμφωνα με το δημοψήφισμα.

Μας ανησυχεί που κάποιοι τους τελευταίους μήνες θέλουν να εκμεταλλευτούν την οικονομική κρίση, για να επιβάλουν στον κυπριακό ελληνισμό μια λύση που να διέπεται από τη φιλοσοφία και τις πρόνοιες του Σχεδίου Ανάν. Η απάντησή μας είναι απλή και ενσωματώνεται στην απάντηση που έδωσε ο λαός μας τον Απρίλιο του 2004.

Μας καλούν σε ενότητα, αλλά την ίδια στιγμή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας όχι μόνο αποδέχθηκε την κωδικοποίηση των λεγομένων συγκλίσεων που κατέγραψε ο κ. Ντάουερ και τις παρέλαβε, αλλά και αναφέρεται σ' αυτές ως σημείο αναφοράς. Συνομιλίες επί του εγγράφου Ντάουερ δεν μπορούν να οδηγήσουν πουθενά αλλού παρά σε μια πανομοιότυπη εκδοχή του Σχεδίου Ανάν με άλλη ονομασία.

Μας ανησυχεί ακόμα η δημόσια δέσμευση του Προέδρου της Δημοκρατίας στην εφημερίδα "Μιλιέτ" για μη αναστρέψιμες πραγματικότητες. Οι μόνες πραγματικότητες που υπάρχουν από το 1974 είναι επί του εδάφους και είναι η βίαιη προσφυγοποίηση των Ελληνοκυπρίων και μετακίνηση Τουρκοκυπρίων στα κατεχόμενα και η διχοτόμηση της Κύπρου σε γεωγραφικό και κοινοτικό επίπεδο και ο εποικισμός. Αν λοιπόν ο

Πρόεδρος θεωρεί ως μη αναστρέψιμες αυτές τις πραγματικότητες, ουσιαστικά αποδεχόμαστε μία λύση που θα επιδιώξει και θα εδράζεται στα δεδομένα της εισβολής, που αναπόφευκτα μας οδηγεί στη διχοτόμηση, κάτι το οποίο μας βρίσκει εντελώς αντίθετους.

Η Συμμαχία Πολιτών θεωρεί ότι σ' αυτή την εξαιρετικά κρίσιμη περίοδο για τον τόπο μας εκείνο που προέχει είναι μια ολοκληρωμένη στρατηγική και σχέδιο δράσης τόσο για το περιεχόμενο της λύσης και τη μορφή της όσο και για τη διαχείριση των τρεχουσών εξελίξεων.

Η ιστορική αυτογνωσία μάς επιβάλλει ότι η ενότητα μπορεί να υπάρξει στη βάση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής εθνικής διεκδίκησης. Ενωμένοι μπορούμε να αγωνιστούμε για τη σωτηρία της πατρίδας μας. Ενωμένοι μπορούμε να διεκδικήσουμε και να δικαιώσουμε τις θυσίες των ηρώων μας. Και μην ξεχνάτε, συνάδελφοι, ότι η ωδή προς την ελευθερία του Διονύσιου Σολωμού δεν είναι μόνο τον εθνικό ύμνο που περιέχει· περιέχει και άλλες πολλές στροφές. Μια στροφή λέει καθαρά: «Μην ειπούν στον στοχασμό τους τα ξένα έθνη αληθινά: Εάν μισούνται ανάμεσό τους δεν τους πρέπει ελευθεριά». Και ο λαός μας πρέπει να έχει, του επιτρέπεται η ελευθερία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Κουτσού.

Καλώ τέλος το βουλευτή Αμμοχώστου κ. Ζαχαρία Κουλία να έρθει για τη δική του τοποθέτηση.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εξοχότατε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής,

Κυρία και κύριοι υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Της προηγούμενης κυβέρνησης το κύριο σύνθημα ήταν η ενότητα, όπως και της σημερινής. Και όλων των συναδέλφων σε τούτη την αίθουσα το κύριο επιχείρημα ήταν η ενότητα. Πρέπει να παραδεχτούμε -τούτη η αίθουσα τούτη την ώρα περικλείει την ηγεσία του τόπου, από τον πρώτο πολίτη Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τους υπουργούς μας και τους βουλευτές- ότι εμάς βαρύνει το χρέος να βρούμε τα σωστά βήματα και τα σωστά πατήματα. Και πρέπει να παραδεχτούμε εν πάση ειλικρινεία ότι δεν καταφέραμε να κατανοούμε τη λέξη "ενότητα" με τον ίδιο τρόπο ο καθένας από μας. Δε θέλω να κάμνω μάθημα, αλλά στην πρόσφατη ιστορία μας, όχι στα βάθη των αιώνων, υπάρχει ένα φωτεινό παράδειγμα εδώ στη γειτονιά μας, που κατοικοεδρεύουν κάποιοι επί μονίμου βάσεως, τα Φυλακισμένα Μνήματα, που, όταν τούτος ο λαός εννοούσε τη λέξη "ενότητα" κατά τον ίδιο και τον αυτό τρόπο, εμεγαλούργησεν και εδημιούργησεν αυτό που λέγεται σήμερα "Κυπριακή Δημοκρατία" και έχουμε αξιώματα σήμερα εμείς να τα φέρουμε. Και υπάρχει μια μικρή λέξη που την ύμνησε ένας σπουδαίος αγωνιστής, ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης, η λέξη "ελευθερία". Αν συστρατευθούμε όλοι προς την ίδια κατεύθυνση, νομίζω τα πράγματα θα πάν καλύτερα.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι σήμερα τα εγκλήματα της Τουρκίας στη συνείδησή μας δυστυχώς έχουν ξεθωριάσει. Οι λέξεις "πρόσφυγας", "αγνοούμενος", "εγκλωβισμένος", "εποικισμός", "σύλληψη πολιτιστικής κληρονομιάς" δυστυχώς κι αυτές έχουν ξεθωριάσει. Και θέλω να υπομνήσω στο σώμα το εξής πολύ απλό. Σήμερα θάβουμε τους νεκρούς μας, σαράντα σχεδόν χρόνια μετά, και οι κηδείες που γίνονται, αντί να μετατρέπονται σε συλλαλητήρια καταδίκης των εγκλημάτων της Τουρκίας, είναι ωσάν να πέθανε κάποιος στη γειτονιά και τον παίρνουμε να τον θάψουμε. Και αυτό δεν το λέω με επίκριση. Το λέω, γιατί ως λαός έχουμε πάθει κόπωση, και θεωρώ ότι πρέπει, είναι η ώρα να ανασυντάξουμε τις δυνάμεις μας προς την ορθή, την πρέπουσα και τη δέουσα κατεύθυνση.

Εζήτησα το λόγο από τον Πρόεδρο της Βουλής, για να πω και δυο λόγια για το έργο της Βουλής των Αντιπροσώπων, που είναι αξιοπρόσεκτο, θα έλεγα, και ήταν οφειλόμενος φόρος τιμής σ' αυτούς που έδωσαν τη ζωή τους στο πραξικόπημα και στην εισβολή. Στο Φάκελο της Κύπρου -κατά δραματική συγκυρία σήμερα ημερολογιακά οι επτέσιοι του πραξικοπήματος και της εισβολής είναι Δευτέρα και Σάββατο- αναφέρεται ότι είχαμε 41 νεκρούς από τη μια μεριά και 41 από την άλλη. Ασφαλώς αρμόζει δόξα και τιμή στους αγωνιστές της δημοκρατίας που υπερασπίστηκαν την έννομη τάξη, αλλά πρέπει να υπομνήσω προς το σώμα και το εξής: Επειδή πολλές φορές λέγεται ότι οι άλλοι ήταν εκείνοι που εφόρμησαν να καταλύσουν τη δημοκρατία, να υπομνήσω ότι οι άλλοι ήταν οι καταδρομείς μας, που θέλω να πληροφορήσω ξανά το σώμα, έτσι να το υπενθυμίσω, ότι ήταν παιδιά δικά μας τα οποία διετάχθησαν να καταλύσουν τη δημοκρατία και δεν ήταν οι επιλεγμένοι της ΕΟΚΑ Β' ή οι χουντικοί. Και μάλιστα και συνάδελφοι από την πλευρά της αριστεράς, δυστυχώς αμούστακα παιδιά τότε, βρέθηκαν σ' αυτό το στρατόπεδο. Γι' αυτό να είμαστε έτοιμοι για την ιστορία και για τη μνήμη αυτών των ανθρώπων που, ενώ πήγαν να υπηρετήσουν την πατρίδα, βρέθηκαν σ' αυτή τη δραματική και δύσκολη κατάσταση... Και να υπομνήσω ακόμα ένα γεγονός στο Φάκελο της Κύπρου, που παρήλασαν αυτοί της ΕΟΚΑ Β', να πω ότι πάρα πολλοί συμπατριώτες μας, σωστοί άνθρωποι παρασύρθηκαν,

φανατίστηκαν με πολλούς πακτωλούς χρημάτων από τη χούντα και με διάφορους τρόπους και παρασύρθηκαν σ' αυτή την τραγωδία. Αυτοί ζούσαν την τραγωδία ή τη ζουν και σήμερα δυο φορές. Και τους ερώτησα όλους...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ασφαλώς δεν επικροτεί κανένας το έργο της ΕΟΚΑ Β', κύριοι!

Και ερωτούσα τους εκοκβητατζήδες ποιος ήταν ο αντικειμενικός στόχος. Θα πω μία απάντηση ενός σπουδαίου ανθρώπου, κατά τα άλλα, του Σπύρου του Παπαγεωργίου. Τον ρώτησα: «Κύριε Παπαγεωργίου, κρίνοντας σήμερα, μετά τη δραματική πορεία του λαού μας προς τον όλεθρο και την καταστροφή, τι έχετε να πείτε για τους αντικειμενικούς στόχους της ΕΟΚΑ Β';». Η απάντηση ήταν η εξής: «Επαιξάμεν το ρόλο του χρήσιμου ηλιθίου».

Ένας άλλος βασικός λόγος που ζήτησα το λόγο, κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων και αγαπητοί συνάδελφοι, είναι για να μεταφέρω τα παρακάτω λόγια σε τούτη την αίθουσα, για να καταγραφούν στα πρακτικά της Βουλής και σήμερα, που έχουμε πατώσει και εθνικά και οικονομικά, να αποτελούν φάρο καθοδήγησης προς όλους εμάς, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μέχρι τον τελευταίο που κάθεται σ' αυτή την αίθουσα.

Λεν αυτά τα λόγια: «Ελληνικέ κυπριακέ λαέ, μείνε όρθιος και αλύγιστος επί των επάλξεων. Διακυβεύεται το μέλλον σου και η εθνική υπόστασή σου. Αγών υπέρ βωμών και εστιών, αγών υπέρ πάντων είναι ο σημερινός αγών σου. Και θα είναι επίπονος και μακρός. Θα διέλθει από πολλά στάδια και φάσεις και απαιτεί αντοχή, επιμονή, υπομονή, εγκαρτέρηση, θάρρος, αποφασιστικότητα και προπάντων πίστη. Απαιτεί ο αγών μας πίστη στην τελική επικράτηση του δικαίου μας. Μην πτοηθείς ποτέ και μην απογοητευθείς από τας οιασδήποτε δυσκολίας και αντιξοότητας. Στάσου άκαμπτος, απτόητος, υπερήφανος, αδούλωτος, αγονάτιστος, απροσκύνητος και κράτησε ψηλά την αγωνιστική σημαία. Ζήτη ο αδούλωτος κυπριακός ελληνισμός!». Ακούν στο όνομα "εθνάρχης Μακάριος".

Αυτή ήταν η πορεία που χάραξε και η τελευταία παρακαταθήκη, επειδή κάμποσοι τον επικαλούνται με διάφορα προσχήματα και του αλλάσσουν και την πολιτική· αυτή ήταν η τελευταία παρακαταθήκη του εθνάρχου Μακαρίου προς την ορθή πορεία. Αποτελεί φάρο καθοδήγησης προς όλους μας, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μέχρι όλους εμάς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής ειδικής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 12.25 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λαμάρης Γιάννος
Αντωνίου Αντώνης	Λουκαϊδης Γιώργος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαππουριδης Ρίκκος
Βότσης Άγγελος	Μαυρίδης Μάριος
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μαυρονικόλα Ρούλα
Γεωργίου Γεώργιος	Μέσης Χρίστος
Γεωργίου Γιώργος	Μισός Αριστοτέλης
Δαμιανού Άριστος	Μιχαηλίδης Ανδρέας
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νικολαϊδης Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Νουρής Νίκος
Καρογιάν Μάριος	Παπαγεωργίου Πάμπος
Κατσουριδης Νίκος	Παπαδόπουλος Νικόλας
Καυκαλιάς Αντρέας	Περδίκης Γιώργος

Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Προκοπίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Σταυριανός Πανίκκος
Κουτσού Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Ανδρέας	Τάσου Γεώργιος
Κυπριανού Άντρος	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κυριακίδου Αθηνά	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακίδου Στέλλα	Φακοντής Αντρέας
Κυριακού Μαρία	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαχτεσιάν Βαρτέξ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των ηρώων και των μαρτύρων της δημοκρατίας και της ελευθερίας και ομιλίες (Πρόεδρος, Α. Νεοφύτου, Άντρος Κυπριανού, Μ. Καρογιάν, Γ. Βαρνάβα, Δ. Συλλούρης, Γ. Περδίκης, Ν. Κουτσού, Ζ. Κουλίας) για τις μαύρες επετείους του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής.

[Την 21^η Αυγούστου 2013 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη έκτακτης συνόδου του σώματος:

Ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων διαβιβάζει τους χαιρετισμούς του στα αξιότιμα μέλη και τα πληροφορεί ότι, έπειτα από αίτηση βουλευτών για σύγκληση έκτακτης συνόδου, όρισε συνεδρία του σώματος για την **Πέμπτη, 29 Αυγούστου 2013, στις 4.00 μ.μ.** με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

«Τοποθέτηση επί της αίτησης βουλευτών για σύγκληση έκτακτης συνόδου σύμφωνα με τον Κανονισμό 7Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων για συζήτηση προτάσεων νόμου».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.054.036-2013).
2. Ο περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.054.017-2013).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

..... .]

Τιμή: €3,50